

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز سوانح آلودگی نفتی و پروتکل مداخله در

دریاهای آزاد در صورت بروز آلودگی غیرنفتی ۱ مصوب ۱۳۷۵/۱۱/۷

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود به کنوانسیون بین‌المللی مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز سوانح آلودگی نفتی مشتمل بر ی مقدمه ، (۱۷) ماده و یک پیوست و پروتکل مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز آلودگی ناشی از مواد غیرنفتی مشتمل بر یک مقدمه و (۱۱) ماده به شرح پیوست ملحق شود و اسناد الحاق را تسلیم نماید. تبصره - ارجاع اختلافهای ناشی از اجرای این کنوانسیون به مصالحه یا داوری با تصویب مراجع ذیصلاح قانونی خواهد بود.

بسم‌الله الرحمن الرحیم

کنوانسیون بین‌المللی مربوط به مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز سوانح آلودگی نفتی کشورهای عضو این کنوانسیون :

با آگاهی از نیاز به حمایت از منافع ملتهای خود در مقابل پیامدهای شدید سانحه دریایی ناشی از خطر آلودگی نفتی در دریا و خطوط ساحلی .

با اعتقاد به اینکه تحت این شرایط ممکن است اقداماتی با خصوصیت استثنایی برای حمایت از چنین منافع در دریاهای آزاد ضروری باشد و اینکه اینگونه اقدامات تأثیری بر اصل آزادی دریاهای آزاد نخواهد داشت ، به قرار زیر توافق نموده‌اند :

ماده ۱-۱- اعضای این کنوانسیون می‌توانند در صورت لزوم به دنبال بروز سانحه دریایی و یا عملیات متعاقب آن به منظور جلوگیری ، کاهش یا رفع خطرات شدید و قریب‌الوقوع از خطوط ساحلی یا منافع ذی‌ربط خود در اثر آلودگی یا تهدید آلودگی دریا بوسیله نفت که منطقیاً منجر شدن آن به پیامدهای زیانبار بزرگ قابل انتظار می‌باشد، اقداماتی را در دریاهای آزاد به عمل آورند.

۲- با این حال براساس این کنوانسیون هیچگونه اقدامی علیه کشتی‌هایی که تحت مالکیت یا بهره‌برداری یک کشور قرار داشته و در آن زمان تنها در ارتباط با ارائه خدمات غیرتجاری دولتی بکار گرفته شده‌اند نباید انجام پذیرد. ماده ۲- از نظر این کنوانسیون .

۱- سانحه « دریایی » به معنی تصادم کشتی‌ها به گل نشستن یا دیگر حوادث دریانوردی یا دیگر اتفاقات بر روی یک کشتی یا خارج از آن که منجر به ورود خسارت‌های عمده یا تهدید قریب‌الوقوع از جهت ورود خسارات عمده به کشتی یا کالا می‌شود ، می‌باشد.

۲- « کشتی » عبارت است از :

الف - هرگونه شناور اقیانوس پیما از هر نوع که باشد ، و .

ب - هرگونه وسیله متحرک شناور در آب ، به استثنای تأسیسات یا وسایل مربوط به اکتشافات و بهره‌برداری منابع بستر دریا ، کف اقیانوس و زیر آن .

۳- «نفت» به معنی نفت خام ، نفت سوخت ، نفت دیزل و روغن روان‌کننده می‌باشد.

۴- « منافع ذی‌ربط » عبارت است از منافع کشور ساحلی که بطور مستقیم تحت‌تأثیر سانحه دریایی یا تهدید ناشی از آن قرار گرفته ، مانند :

الف - فعالیتهای ساحلی دریایی ، بندری یا داخل خور ، از جمله فعالیتهای ماهیگیری که وسیله اصلی امرز معاش اشخاص ذی‌ربط می‌باشد.

ب - جاذبه‌های توریستی منطقه مربوط .

- ج - سلامت مردم ساحل نشین و سالم ماندن منطقه مربوط ، از جمله حفظ منابع زنده دریایی و حیات وحش .
- ۵- « سازمان » به معنی سازمان مشوتی بین‌الدولی دریانوردی می‌باشد.
- ماده ۳- هنگامی که کشور ساحلی در اعمال حقوق خود اقداماتی را برابر ماده (۱) به عمل آورد ، مقررات زیر اعمال می‌شود :
- الف - قبل از انجام هرگونه اقدامی ، کشور ساحلی باید با دیگر کشورهایی که متأثر از سانحه دریایی بوده‌اند، بویژه کشور یا کشورهای صاحب پرچم ، مشورت نماید.
- ب ت کشور ساحلی باید بدون تأخیر اقدامات مورد نظرش را به هر شخص حقیقی یا حقوقی که برای آن کشور مشخص بوده یا در حین مشورت مشخص شود که دارای منافع هستند که منطقی است تحت‌تأثیر آن اقدامات قرار گیرند ، اطلاع دهد. کشور ساحلی باید هر نقطه‌نظری را که ممکن است آنها عنوان نمایند، مورد توجه قرار دهد.
- ج - کشور ساحلی می‌تواند قبل از انجام هر اقدامی با کارشناسان مستقل مشورت نماید. اسامی اینگونه کارشناسان باید از فهرستی که نزد سازمان نگهداری می‌شود انتخاب شود.
- د - در وضعیت‌های فوق‌العاده اضطراری که اقدامات لازم باید فوری انجام پذیرد ، کشور ساحلی می‌تواند بدون اطلاع قبلی یا مشورت یا ادامه مشورتی که از پیش آغاز شده است ، به علت شرایط اضطراری اقدامات لازم را به عمل آورد.
- ه- کشور ساحلی باید قبل از انجام اینگونه اقدامات و همچنین در خلال انجام آن ، حداکثر تلاش خود را به منظور اجتناب از به خطر انداختن جان افراد به کار برده و در ارائه هرگونه کمک به اشخاصی که در معرض خطر قرار داشته و نیازمند به اینگونه کمکها می‌باشند ، اهتمام نماید و در موارد مقتضی موجبات مراجعت کارکنان کشتی به کشورشان را تسهیل نموده و هیچگونه مانعی در این مورد ایجاد ننماید.
- و - اقدامات انجام شده در اعمال ماده (۱) باید بدون تأخیر به کشورها و اشخاص حقیقی یا حقوقی شناخته شده ذیربط ، همچنین به دبیرکل سازمان اطلاع داده شود.
- ماده ۴- ۱- تحت نظارت سازمان باید فهرستی از اسامی کارشناسان که موجب ماده (۳) این کنوانسیون مورد پیش‌بینی قرار گرفته‌اند، تهیه و تنظیم و نگهداری شود و سازمان باید مقررات لازم را در این ارتباط از جمله در مورد تعیین صلاحیتهای لازم ، تدوین نماید.
- ۲- معرفی افراد برای درجه در فهرست می‌تواند به وسیله کشورهای عضو سازمان و یا اعضای این کنوانسیون صورت پذیرد. دستمزد کارشناسان براساس خدمات ارائه شده ، توسط کشورهای استفاده‌کننده از این گونه خدمات پرداخت خواهد شد.
- ماده ۵- ۱- اقدامات به عمل آمده توسط کشور ساحلی براساس ماده (۱) باید با میزان خسارت واقعی یا خسارت‌هایی که آن کشور را تهدید می‌کند، متناسب باشد.
- ۲- چنین اقداماتی نباید از آنچه به صورت منطقی برای رسیدن به اهداف مذکور در ماده (۱) لازم است ، فراتر باشد و باید به محض دستیابی به آن اهداف متوقف شود. اقدامات مزبور نباید به گونه‌ای غیرضروری با حقوق و منافع کشور صاحب پرچم ، کشورهای دیگر و یا هر شخص حقیقی یا حقوقی ذیربط ، برخورد داشته باشد.
- ۳- در ارزیابی اینکه آیا اقدامات متناسب با میزان خسارت می‌باشد مراتب زیر باید در نظر گرفته شود :
- الف - میزان و احتمال خسارت قریب‌الوقوع در صورت عدم اجرای آن اقدامات، و .
- ب - احتمال مؤثر بودن آن اقدامات ، و .
- ث - میزان خساراتی که ممکن است بر اثر انجام اقدامات مزبور ایجاد شود.
- ماده ۶- هر عضوی که در جهت خلاف مقررات کنوانسیون حاضر اقداماتی را انجام داده که موجب ورود خسارت به دیگران شده باشد، به پرداخت غرامت به میزان خسارت ناشی از اقداماتی که به طور منطقی از آنچه برای نیل به اهداف مذکور در ماده (۱) لازم است فراتر می‌باشد ، ملزم می‌شود.

ماده ۷- هیچیک از مفاد این کنوانسیون هرگونه حق ، وظیفه ، امتیاز و مصونیتی که به گونه دیگری قابل اعمال بوده را تضييع نکرده و یا هر یک از اعضا و یا هر شخص حقیقی یا حقوقی ذینفع را از هرگونه وسیله جبران خسارتی که به نحو دیگری قابل اعمال است محروم نخواهد کرد مگر اینکه به صورت صریح قید شده باشد.

ماده ۸ - ۱- هرگونه اختلاف بین اعضا از نظر مغایرت اقدامات انجام شده براساس ماده (۱) با مفاد این کنوانسیون ، لزوم پرداخت غرامت به موجب ماده (۶) و میزان چنین غرامتی ، اگر با انجام گفتگو بین اعضای درگیر ، یا بین عضوی که آن اقدامات را انجام داده و خواهانهای حقیقی و یا حقوقی ، حل و فصل نشده باشد، چنانچه طرفها به صورت دیگری نیز توافق نمایند ، به درخواست هر یک از طرفهای ذیربط به مصالحه ارجاع و چنانچه مصالحه باموفقیت همراه نباشد ، به داوری به صورتی که در پیوست این کنوانسیون در نظر گرفته شده ، ارجاع می‌شود.

۲- عضوی که اقداماتی انجام داده حق نداد تنها بر این اساس که توسل به همه طرق جبران خسارت به موجب قوانین داخلی در دادگاههایش به عمل نیامده ، در مقابل درخواست مصالحه یا داوری برابر مفاد بند پیشین خودداری نماید.

ماده ۹- ۱- این کنوانسیون برای امضاء تا دهم دی ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه هجری شمسی برابر با سوم دسامبر سال یکهزار و نهصد و هفتاد میلادی و از آن پس برای الحاق مفتوح می‌باشد.

۲- کشورهای عضو سازمان ملل متحد یا هر نمایندگی تخصصی مربوط به آن یا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی یا اعضای اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری می‌توانند به صورتهای زیر عضو این کنوانسیون شوند.

الف - امضای بدون شرط تصویب ، پذیرش یا تأیید.

ب - امضای منوط به تصویب ، پذیرش یا تأیید که به دنبال آن تصویب ، پذیرش یا تأیید ، انجام گیرد ، یا .

ج - الحاق .

ماده ۱۰- ۱- تصویب ، پذیرش ، تأیید یا الحاق با تسلیم سند رسمی به همین مضمون به دبیرکل سازمان ، رسمیت خواهد یافت .

۲- تسلیم هر سند تصویب ، پذیرش ، تأیید یا الحاق پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه این کنوانسیون در ارتباط با کلیه اعضای موجود یا پس از انجام کلیه اقدامات لازم برای لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه در ارتباط با اعضای فوق ، شامل کنوانسیون تغییر یافته توسط اصلاحیه تلقی خواهد شد.

ماده ۱۱- ۱- این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ امضای دولتهای پانزده کشور به صورت امضای بدون شرط تصویب ، پذیرش ، تأیید ، یا با تسلیم اسناد تصویب ، پذیرش ، تأیید یا الحاق به دبیرکل سازمان ، لازم‌الاجرا خواهد شد.

۲- برای هر کشوری که بعداً این کنوانسیون را تصویب ، پذیرش ، یا تأیید نموده یا به آن ملحق می‌شود ، زمان لازم‌الاجرا شدن آن در نودمین روز پس از تسلیم سند مربوط توسط آن کشور می‌باشد.

ماده ۱۲- ۱- این کنوانسیون می‌تواند توسط هر عضوی در هر زمان پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون برای آن کشور ، مورد انصراف قرار گیرد.

۲- انصراف با تسلیم یک سند به دبیرکل سازمان نافذ می‌شود.

۳- انصراف یک سال یا مدت طولانی‌تری که در سند انصراف بدان تصریح شده پس از تسلیم سند انصراف به دبیرکل سازمان ، نافذ می‌شود.

ماده ۱۳- ۱- در مواردی که مسئولیت اداره امور سرزمین به عهده سازمان ملل متحد بوده یا مسئولیت روابط بین‌المللی یک سرزمین به عهده هر کشور عضو این کنوانسیون می‌باشد، اشخاص یاد شده باید در کمترین زمان ممکن با مقامات صلاحیت‌دار در آن سرزمین مشورت نموده یا با انجام اقدامات مناسب دیگر موجبات شمول این کنوانسیون را نسبت به آن سرزمین فراهم نماید و می‌توانند در هر زمانی به وسیله یک اطلاعیه کتبی به دبیرکل سازمان اعلام نمایند که حیطه شمول این کنوانسیون نسبت به آن سرزمین نیز گسترش می‌یابد.

۲- حیطه شمول این کنوانسیون از تاریخ دریافت آن اطلاعیه و یا از هر تاریخ دیگری که در آن اطلاعیه قید شده ، به سرزمین یاد شده در آن ، گسترش می‌یابد.

۳- سازمان ملل متحد یا هر عضوی که به موجب بند (۱) این ماده اطلاعیه‌ای صادر نموده می‌تواند در هر زمان ، پس از تاریخی که شمول کنوانسیون به یک سرزمین به ترتیب فوق گسترش یافته ، از طریق اطلاعیه کتبی به دبیرکل سازمان اعلام نماید که شمول این کنوانسیون در مورد سرزمین یاد شده در اطلاعیه ، متوقف می‌شود.

۴- شمول این کنوانسیون نسبت به هر سرزمین یاد شده در اطلاعیه یک سال یا مدت بیشتری که در آن قید شده ، پس از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط دبیرکل سازمان ، متوقف می‌شود.

ماده ۱۴-۱- سازمان می‌تواند به منظور تجدیدنظر یا اصلاح این کنوانسیون کنفرانسی برگزار نماید.

۲- سازمان در صورت درخواست حداقل یک سوم اعضاء کنفرانسی متشکل از کشورهای عضو این کنوانسیون به منظور تجدیدنظر یا اصلاح این کنوانسیون برگزار خواهد نمود.

ماده ۱۵-۱- این کنوانسیون برای نگهداری به دبیرکل سازمان تودیع می‌شود.

۲- دبیرکل سازمان باید :

الف - به کلیه کشورهایی که این کنوانسیون را امضاء نموده یا به آن پیوسته‌اند مراتب زیر را اطلاع بدهد :

الف ۱- هر امضاء یا سپردن سند جدید به همراه تاریخ آن .

الف ۲- سپردن هرگونه سند انصراف از این کنوانسیون به همراه تاریخ تودیع آن .

الف ۳- گسترش حیطه شمول این کنوانسیون به هر سرزمینی براساس بند (۱) ماده (۱۳) و توقف شمول آن براساس مفاد بند (۴) آن ماده به همراه تاریخی که به ترتیب فوق حیطه شمول این کنوانسیون گسترش یافته یا متوقف خواهد شد.

ب - ارسال نسخ مصدق این کنوانسیون به کلیه کشورهای امضاءکننده و همچنین کلیه کشورهایی که به این کنوانسیون می‌پیوندند.

ماده ۱۶- به محض لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون متن آن توسط دبیرکل سازمان به دبیرخانه سازمان ملل متحد برای ثبت و انتشار براساس ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد، فرستاده خواهد شد.

ماده ۱۷- این کنوانسیون در یک نسخه به زبان‌های انگلیسی و فرانسه تنظیم شده و هر دو متن به طور یکسان معتبر می‌باشد. ترجمه رسمی به زبانهای روسی و اسپانیولی نیز آماده شده و همراه با نسخه اصلی امضاء شده نگهداری خواهد شد.

در تأیید مراتب فوق ، امضاءکنندگان زیر که بطور رسمی ، توسط دولت متبوع خود برای این منظور اختیار یافته‌اند، این کنوانسیون را امضاء نموده‌اند.

هشتم آذرماه سال یکهزار و سیصد و چهل و هشت هجری شمسی برابر با بیست و نهم نوامبر سال یک هزار و نهصد و شصت و نه - بروکسل .

پیوست فصل اول - مصالحه

ماده ۱- تشریفات مصالحه باید برابر مقررات مندرج در این فصل باشد مشروط بر اینکه دو طرف مربوط تصمیم دیگری نگرفته باشند.

ماده ۲- ۱- در اجرای ماده (۸) این کنوانسیون یک کمیسیون مصالحه بنا به درخواست یک عضو از عضو دیگر ، تشکیل می‌شود.

۲- تسلیم درخواست مصالحه توسط یک عضو باید شامل شرحی از موضوع به همراه هرگونه مدارک تأییدکننده دیگر باشد.

۳- چنانچه تشریفات سیدگی بین دو طرف به جریان افتاده باشد هر عضو دیگری که اتباع یا اموال او تحت تأثیر همان اقدامات واقع شده یا کشور ساحلی عضو که اقدامات مشابهی انجام داده، می‌تواند با دادن اطلاعیه کتبی به دو طرف که در ابتدا جریان رسیدگی را آغاز نموده‌اند، به جریان مصالحه ملحق گردد ، مگر اینکه یکی از دوطرف اخیرالذکر به چنین الحاقی معترض باشد.

ماده ۳-۱- کمیسیون مصالحه از سه عضو تشکیل می‌یابد: یک عضو توسط کشور ساحلی که اقدامات را انجام داده معرفی شده، یک عضو توسط کشوری که اتباع یا اموال آن تحت تأثیر آن اقدامات واقع شده معرفی می‌شود و عضو سوم که ریاست کمیسیون را بر عهده خواهد داشت باتوافق دو عضو اصلی تعیین می‌شود.

۲- مصالحه‌دهندگان باید از میان فهرستی که قبلاً برابر تشریفات مندرج در ماده (۴) زیر تنظیم شده، انتخاب شوند.
۳- اگر در خلال یک دوره زمانی (۶۰) روزه از تاریخ دریافت درخواست صالحه، طرفی که چنین درخواستی از او به عمل آمده اطلاعیه‌ای به طرف دیگر درخصوص مخالفت با معرفی مصالحه‌دهنده‌ای که وی مسئول انتخابش می‌باشد، نداده باشد، یا چنانچه در طول یک دوره زمانی (۳۰) روزه از تاریخ معرفی دومین نفر از اعضای کمیسیون که باید توسط دو طرف تعیین شود، دو مصالحه دهنده اول از طریق توافق قادر به تعیین رئیس کمیسیون نشده باشند، دبیرکل سازمان باید بنا به درخواست هر کدام از دو طرف، انتخاب مورد لزوم را در خلال مدت (۳۰) روز به انجام رساند. اعضای کمیسیون که بدین ترتیب تعیین می‌شوند باید از فهرست یاد شده در بند پیشین انتخاب شوند.
۴- رئیس کمیسیون به هر روشی که تعیین شود، در هیچ موردی نباید دارای ملیت یکی از کشورهای دو طرف اصلی مصالحه بوده یا باشد.

ماده ۴-۱- فهرست یاد شده در ماده (۳) فوق باید شامل اشخاص صلاحیت‌داری که به وسیله اعضاء تعیین شده‌اند بوده و همچنین بوسیله سازمان بصورت به هنگام نگهداری شود.
هریک از اعضاء می‌تواند (۴) نفر را که لزومی ندارد حتماً از ملیت وی باشند برای درج در فهرست تعیین نماید. انتخاب هر نفر برای مدت (۶) سال بوده و قابل تجدید می‌باشد.

۲- در صورت فوت یا استعفای یکی از افراد مندرج در فهرست، عضوی که چنین شخصی را معرفی نموده می‌تواند جانشینی را برای مدت باقیمانده معرفی نماید.

ماده ۵-۱- کمیسیون مصالحه آیین کار خود را که بر اساس آن در کلیه موارد رسیدگی عادلانه امکان‌پذیر است تنظیم خواهد نمود، مگر در صورتی که دو طرف به گونه دیگری توافق کنند. کمیسیون در ارتباط با امر تحقیق و رسیدگی باید برابر مفاد فصل سوم کنوانسیون لاهه در مورد حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی مصوب بیست و ششم مهرماه سال یکهزار و دویست و هشتاد و شش هجری شمسی برابر با هجدهم اکتبر سال یکهزار و نهصد و هفت میلادی، عمل نماید مگر آنکه به اتفاق آراء، به گونه دیگری تصمیم‌گیری نماید.

۲- نمایندگی دو طرف نزد کمیسیون مصالحه توسط نمایندگانی خواهد بود که وظیفه‌شان عمل به عنوان میانجی بین دولت و کمیسیون می‌باشد، همچنین هر کدام از دو طرف می‌توانند از خدمات مشاوران و کارشناسانی که بوسیله دو طرف بدین منظور معرفی شده‌اند بهره‌جویی نموده و استماع و رسیدگی به شهادت همه کسانی را که شهادت آنها به نظر آن طرف مفید می‌باشد درخواست نمایند.

۳- کمیسیون دارای این حق می‌باشد که از نمایندگان، مشاوران و کارشناسان دو طرف و همچنین از اشخاص دیگر با رضایت دولتهایشان، در صورتی که فراخوانی آنها را مفید تشخیص دهد درخواست ادای توضیحات نماید.

ماده ۶- تصمیمات کمیسیون مصالحه باید با اکثریت آراء گرفته شود و کمیسیون حکمی در مورد موضع اصلی اختلاف جز با حضور همه اعضاء صادر نخواهد کرد مگر در صورتی که دو طرف به گونه دیگری توافق کنند.

ماده ۷- دو طرف باید موجبات تسهیل کار کمیسیون مصالحه را فراهم آورده و به ویژه برابر قانون خود و با بکارگیری کلیه امکاناتی که در اختیار دارند:

الف - اطلاعات و مدارک لازم را به کمیسیون ارائه نمایند.

ب - امکان ورود کمیسیون به قلمرو سرزمین‌شان برای استماع شهادت شهود یا کارشناسان و دیدن صحنه را فراهم سازند.

ماده ۸- وظیفه کمیسیون مصالحه روشن نمودن موضوعات مورد اختلاف، گردآوری کلیه اطلاعات مربوط بدین منظور، از طریق انجام رسیدگی یا طرق دیگر و کوشش برای ایجاد مصالحه بین دو طرف می‌باشد. پس از رسیدگی

دعا، کمیسیون باید توصیه خود را که در ارتباط با موضوع بحث مناسب تشخیص داده با تعیین مدتی که بیشتر از (۹۰) روز نمی‌شود به دو طرف اعلام نماید و از دو طرف عضو خواسته شود که در خلال این مدت نظر خود را در مورد پذیرش یا عدم پذیرش توصیه یاد شده، اظهار نمایند.

ماده ۹- توصیه باید با بیان دلایل همراه باشد. چنانچه توصیه‌ها به صورت کلی یا جزئی مبین نظر همه اعضای کمیسیون نباشد هر کدام از مصالحه‌دهندگان محق خواهد بود که نظریه جداگانه‌ای ارائه و تسلیم نماید.

ماده ۱۰- چنانچه تا (۹۰) روز پس از اعلام توصیه به دو طرف هیچ کدام از آنها پاسخ موافق خود را به طرف دیگر در خصوص پذیرش آن توصیه اعلام ننموده باشند. مصالحه ناموافق تلقی می‌شود. همچنین اگر کمیسیون در ظرف مدت تعیین شده در بند (۳) ماده (۳) فوق تشکیل نشده باشد، یا در صورتی که دو طرف به گونه دیگری توافق نکرده باشند یا، کمیسیون نتوانسته باشد توصیه خود را ظرف مدت یک سال از زمان تعیین رئیس کمیسیون، صادر نماید، مصالحه موفقیت‌آمیزی تلقی نخواهد شد.

ماده ۱۱- ۱- هر عضو کمیسیون برای کار خود اجرت دریافت خواهد نمود. چنین اجرتی بر اساس توافق دو طرف تعیین می‌شود که مشارکت هر کدام در پرداخت اجرت به نسبت مساوی خواهد بود.

۲- هزینه‌های مترقبه ناشی از انجام کار کمیسیون به همین روشن بین دو طرفت تسهیم می‌شود.

ماده ۱۲- دو طرف اختلاف در هر زمان در طول روند مصالحه می‌توانند با توافق یکدیگر در مورد مراجعه به یک روش رسیدگی متفاوت برای حل و فصل اختلافات تصمیم‌گیری نمایند.

فصل دوم - داوری

ماده ۱۳- ۱- تشریفات داوری باید برابر مقررات مندرج در این فصل باشد، مگر آنکه دوطرف به گونه دیگری تصمیم‌گیری نمایند.

۲- در صورت عدم موفقیت مصالحه، درخواست داوری تنها ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از شکست مصالحه انجام‌پذیرد می‌باشد.

ماده ۱۴- دیوان داوری شامل سه عضو خواهد بود: یک داور توسط کشور ساحلی که اقدامات را انجام داده معرفی می‌شود، یک داور توسط کشوری که اتباع یا اموالش تحت‌تأثیر آن اقدامات واقع شده معرفی می‌شود و داوری دیگر براساس توافق بین دو داور اخیرالذکر انتخاب و به عنوان رئیس دیوان داوری عمل خواهد نمود.

ماده ۱۵- ۱- چنانچه پس از سپری شدن مدت (۶۰) روز از معرفی داور دوم، رئیس دیوان انتخاب نشده باشد، دبیرکل سازمان بنا به درخواست هر کدام از دو طرف باید ظرف مدت (۶۰) روز بعدی چنین انتخابی را از فهرست اشخاص واجد شرایطی که از قبل برابر مفاد ماده (۴) فوق تعیین شده‌اند، به عمل آورد. این فهرست جدای از فهرست کارشناسان پیش‌بینی شده در ماده (۴) کنوانسیون و همچنین فهرست مصالحه‌دهندگان موضوع ماده (۴) پیوست حاضر می‌باشد، هر چند نام یک شخص می‌تواند هم در فهرست مصالحه‌دهندگان و هم در فهرست داوران، آمده باشند. با این حال شخصی که به عنوان مصالحه‌دهنده در اختلاف عمل نموده نمی‌تواند برای همان موضوع برای عمل به عنوان داور انتخاب شود.

۲- چنانچه ظرف مدت (۶۰) روز از زمان دریافت درخواست، یکی از دو طرف، عضو دیوان را که مسئولیت تعیین آن را دارد، معرفی ننماید، طرف دیگر می‌تواند مراتب را به‌طور مستقیم به اطلاع دبیرکل سازمان رسانده و او باید رئیس دیوان را ظرف مدت (۶۰) روز از فهرست موضوع بند (۱) این ماده، انتخاب نماید.

۳- رئیس دیوان باید پس از معرفی شدن، از طرفی که داور را تعیین ننموده، درخواست نماید که به همان روش و تحت همان شرایط مبادرت به انجام این کار بنماید. چنانچه طرف یاد شده اقدام به انتخاب مورد لزوم ننماید، رئیس دیوان باید از دبیرکل سازمان درخواست نماید که این انتخاب را برابر شرایط و ترتیب مطروح در بند پیشین به عمل آورد.

۴- چنانچه رئیس دیوان برابر مفاد این ماده انتخاب شود، جز در صورت رضایت طرف یا طرف‌های دیگر نباید ملیت یکی از دو طرف مربوط را دارا بوده داشته باشد.

۵- در صورت فوت یا عدم حضور داوری که یکی از دو طرف مسئولیت انتخاب وی را داشته است، طرف یاد شده باید ظرف مدت (۶۰) روز از تاریخ فوت یا عدم حضور نسبت به معرفی جایگزین وی اقدام نماید. اگر طرف یاد شده در مورد معرفی داو اقدامی ننماید، داوری با حضور داوران باقیمانده به کار خود ادامه خواهد داد. در صورت فوت یا عدم حضور رئیس دیوان، داوری با حضور داوران باقیمانده به کار خود ادامه خواهد داد. در صورت فوت یا عدم حضور رئیس دیوان، جانشین وی برابر مفاد ماده (۱۴) فوق تعیین شده و در صورت عدم توافق بین اعضای دیوان ظرف مدت (۶۰) روز پس از فوت یا عدم حضور، برابر مفاد این ماده تعیین خواهد شد.

ماده ۱۶- چنانچه رسیدگی بین دو طرف شروع شده باشد، هر عضو دیگری که اتباع یا اموال آن تحت تأثیر همان اقدامات واقع شده باشد، یا هر کشور ساحلی عضوی که اقدامات مشابهی را انجام داده، می‌تواند با دادن اطلاعیه کتبی به طرف‌هایی که در ابتدا رسیدگی را آغاز نموده‌اند، به جریان رسیدگی داوری وارد شود مگر آنکه یکی از دو طرف اخیرالذکر به چنین ورود و الحاقی معترض باشد.

ماده ۱۷- هر دیوان داوری که برابر مقررات این پیوست تشکیل می‌شود، در مورد آیین رسیدگی خود تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۱۸- ۱- تصمیمات دیوان در مورد آیین رسیدگی و محل تشکیل جلسات آن، و همچنین در مورد هرگونه اختلاف مطروح نزد، آن باید با رأی اکثریت اعضای دیوان اتخاذ گردد، غیبت یا امتناع از دادن رأی توسط یکی از اعضای دیوان که دو طرف مسئولیت انتخاب آن را داشته‌اند، مانعی در امر تصمیم‌گیری دیوان ایجاد نخواهد کرد. در صورت تساوی آرا رأی نهایی با رئیس خواهد بود.

۲- دو طرف باید موجبات تسهیل کار دیوان را فراهم آورده، و بویژه برابر قوانین خود و با بکارگیری کلیه امکاناتی که در اختیار دارند:

الف - اطلاعات و مدارک لازم را به دیوان ارائه نمایند.

ب - امکان ورود دیوان به قلمرو و سرزمین‌شان برای استماع شهادت شهود یا کارشناسان و دیدن صحنه رافراهم سازند.

۳- غیبت یا کوتاهی در حضور توسط یک طرف مانعی بر سر راه رسیدگی ایجاد نخواهد کرد.

ماده ۱۹- ۱- حکم دیوان باید با شرح دلایل همراه باشد. حکم دیوان نهایی و غیرقابل پژوهش خواهد بود. دو طرف باید فوری حکم دیوان را اجرا نمایند.

۲- هر اختلافی که در ارتباط با تفسیر و اجرای حکم دیوان بین و طرف ایجاد شود می‌تواند توسط هر کدام از دو طرف برای قضاوت به دیوانی که حکم را صادر نموده و در صورت عدم امکان چنین امری، به دیوان دیگری که بدین منظور و به همان روش دیوان اولیه تشکیل می‌شود، ارجاع شود.

پروتکل مربوط به مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز آلودگی ناشی از موادی غیر از نفت (مصوب ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر با ۱۹۷۳ میلادی)

کشورهای عضو پروتکل حاضر،

که عضو کنوانسیون بین‌المللی مربوط به « مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز سوانح آلودگی نفتی » انعقاد یافته در بروکسل به تاریخ هشتم آذرماه سال یکهزار و سیصد و چهل و هشت هجری شمسی برابر با بیست و نهم نوامبر سال یکهزار و نهصد و شصت و نه میلادی، می‌باشند.

با در نظر گرفتن قطعنامه همکاری‌های بین‌المللی در مورد مواد آلوده‌کننده غیر از نفت مصوب کنفرانس حقوقی بین‌المللی در خصوص خسارت آلودگی دریایی (۱۳۴۸) برابر با (۱۹۶۹).

و با امعان نظر به اینکه متعاقب قطعنامه فوق ، سازمان مشورتی بین‌الدولی دریانوردی اقدامات خود را در مورد کلیه جنبه‌های آلودگی ناشی از موادی غیر از نفت تشدید نموده است، به قرار زیر توافق نموده‌اند.

ماده ۱-۱- اعضای این پروتکل می‌توانند به دنبال بروز یک سانحه دریایی و یا اعمال مرتبط با چنین سانحه‌ای که به صورت منطقی می‌توان انتظار داشت به پیامدهای زیانبار عمده‌ای منجر شود ، در صورت لزوم به منظور جلوگیری ، کاهش یا رفع خطرات شدید و قریب‌الوقوع نسبت به خط ساحلی یا منافع مربوط خود ناشی از آلودگی یا تهدید به آلودگی به وسیله موادی غیر از نفت ، اقداماتی را در دریاهای آزاد به عمل آورند.

۲- « موادی غیر از نفت » مورد اشاره در بند (۱) عبارتند از :

الف - موادی که در فهرست تعیین شده توسط یک نهاد صلاحیت‌دار برگزیده به وسیله سازمان نام برده شده‌اند که فهرست مزبور به این پروتکل پیوست خواهد شد. و

ب - سایر موادی که احتمال ایجاد خطر برای سلامت انسان ، آسیب‌رساندن به منابع زنده و حیات دریایی، صدمه‌زدن به تسهیلات رفاهی و یا ایجاد اختلال در سایر بهره‌بردارانی که مشروع از دریا را دارای می‌باشد.

۳- هرگاه یک کشور عضو مداخله‌کننده در ارتباط با یکی از مواد مورد اشاره در جزء (ب) بند (۲) فوق اقدامی را به عمل آورد. آن عضو موظف است ثابت نماید که آن ماده تحت شرایط موجود در زمان مداخله منطقی می‌توانسته خطر شدید و قریب‌الوقوعی ایجاد نماید که مشابه خطر ایجاد شده توسط هریک از مواد یاد شده در فهرست مورد اشاره در جزء (الف) بند (۲) فوق می‌باشد.

ماده ۲-۱- مفاد بند (۲) ماده (۱) و مواد (۲) تا (۸) کنوانسیون مربوط به مداخله در دریاهای آزاد در صورت بروز سوانح آلودگی نفتی مصوب ۱۳۴۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۶۹ میلادی و پیوست آن که مربوط به نفت می‌شود . نسبت به موارد مورد اشاره در ماده (۱) پروتکل حاضر نیز قابل اعمال می‌باشد.

۲- از نظر پروتکل حاضر ، فهرست کارشناسان مورد اشاره در بند (ج) مواد (۳) و (۴) کنوانسیون به گونه‌ای بسط خواهد یافت که کارشناسان صلاحیت‌دار برای ارائه مشاوره در ارتباط با موادی غیر از نفت را نیز ، شامل شود. معرفی اسامی نامزدهای این فهرست می‌تواند توسط کشورهای عضو سازمان و کشورهای عضو پروتکل حاضر به عمل آید.

ماده ۳- ۱- فهرست مورد اشاره در جر (الف) بند (۲) ماده (۱) به وسیله نهاد صلاحیت‌دا تعیین شده از طرف سازمان ، نگهداری خواهد شد.

۲- هرگونه اصلاحیه فهرست پروتکل حاضر که توسط یک عضو پیشنهاد شده باشد. به سازمان تسلیم خواهد شد و بوسیله سازمان ، حداقل سه ماه قبل از رسیدگی توسط نهاد صلاحیت‌دار، در میان کلیه اعضای سازمان و اعضای پروتکل حاضر پخش می‌شود.

۳- اعضای پروتکل حاضر اعم از اینکه عضو سازمان باشند یا نباشند استحقاق شرکت در جریان بررسی توسط نهاد صلاحیت‌دار را خواهند داشت.

۴- اصلاحیه‌ها تنها توسط اکثریت دو سوم اعضای حاضر و رأی‌دهنده این پروتکل به تصویب خواهد رسید.

۵- چنانچه اصلاحیه‌ای برابر بند (۴) فوق تصویب شود این اصلاحیه توسط سازمان برای پذیرش به کلیه اعضای پروتکل حاضر ، ابلاغ خواهد شد.

۶- اصلاحیه مزبور در پایان مدت شش ماه پس از ابلاغ آن ، پذیرفته شده تلقی خواهد شد مگر آنکه در خلال آن مدت توسط حداقل یک سوم از اعضای پروتکل حاضر اعتراضی در مورد این اصلاحیه به سازمان اعلام شده باشد.

۷- اصلاحیه‌ای که طبق بند (۶) فوق پذیرفته شده تلقی گردیده است سه ماه پس از پذیرش آن برای کلیه اعضاء پروتکل حار ، به استثنای اعضای که اطلاعیه‌ای مبنی بر عدم پذیرش اصلاحیه مزبور صادر نموده‌اند، لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴-۱- پروتکل حاضر برای امضاء توسط کشورهای که کنوانسیون مورد اشاره در ماده (۲) را امضاء نموده یا به آن پیوسته‌اند همچنین برای هر کشوری که به حضور در کنفرانس بین‌المللی در مورد آلودگی دریایی ۱۳۵۲ برابر با ۱۹۷۳ دعوت شده، مفتوح می‌باشد.

پروتکل از تاریخ ۱۳۵۲/۱۰/۲۵ تا ۱۳۵۳/۱۰/۱۰ هجری شمسی، برابر با ۱۵ ژانویه ۱۹۷۴ میلادی تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۴ در مقر سازمان برای امضاء مفتوح خواهد ماند.

۲- با رعایت بند (۴) این ماده پروتکل حاضر منوط به تصویب، پذیرش یا تأیید کشورهای امضاءکننده آن خواهد بود.

۳- با رعایت بند (۴) این پروتکل برای الحاق توسط کشورهای که آن را امضاء نموده‌اند، مفتوح خواهد بود.

۴- پروتکل حاضر تنها توسط کشورهای که کنوانسیون مورد اشاره در ماده (۲) را تصویب، پذیرش یا تأیید نموده و یا به آن پیوسته‌اند می‌تواند مورد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق قرار گیرد.

ماده ۵-۱- تصویب، پذیرش، تأیید، یا الحاق با سپردن سند رسمی به همین مضمون به دبیرکل سازمان، رسمیت خواهد یافت.

۲- هرگونه سند تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق، که پس از لازم‌الاجرا شدن هر اصلاحیه پروتکل حاضر در ارتباط با کلیه کشورهای تعاهد موجود یا پس از تکمیل کلیه اقدامات ضروری برای لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه در ارتباط با کلیه کشورهای عضو موجود، سپرده شده، شامل پروتکل تغییر یافته توسط اصلاحیه تلقی خواهد شد.

ماده ۶-۱- پروتکل حاضر در نودمین روز پس از تاریخی که در آن پانزده کشور، اسناد تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق را به دبیرکل سازمان سپرده باشند لازم‌الاجرا خواهد شد، اگر چه پروتکل حاضر تا قبل از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون مورد اشاره در ماده (۲) لازم‌الاجرا نخواهد شد.

۲- برای هر کشوری که بعداً پروتکل را مورد تصویب، پذیرش یا تأیید قرار داده و یا بدان ملحق شود، پروتکل حاضر در نودمین روز پس از سپردن سند مقتضی توسط چنین کشوری، لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۷-۱- پروتکل حاضر می‌تواند توسط هر عضوی در هر زمان پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن پروتکل برای آن متعاهد مورد انصراف قرار گیرد.

۲- « انصراف » با تسلیم سندی بدین مضمون به دبیرکل سازمان، رسمیت خواهد یافت.

۳- « انصراف » پس از یک سال یا مدت طولانی‌تری که در سند انصراف بدان تصریح شده، از زمان تسلیم سند انصراف به دبیرکل سازمان، رسمیت خواهد یافت.

۴- انصراف از کنوانسیون مورد اشاره در ماده (۲) توسط یک عضو به معنی انصراف از پروتکل حاضر توسط آن عضو تلقی خواهد شد. چنین انصرافی در همان روز رسمیت یافتن انصراف از کنوانسیون برابر بند (۳) ماده (۱۲) آن کنوانسیون رسمیت خواهد یافت.

ماده ۸-۱- کنفرانسی به منظور تجدیدنظر یا اصلاح پروتکل حاضر می‌تواند توسط سازمان برگزار شود.

۲- سازمان بنا به تقاضای حداقل یک سوم کشورهای متعاهد به پروتکل حاضر، کنفرانسی از کشورهای عضو ا برای تجدیدنظر یا اصلاح آن تشکیل خواهد داد.

ماده ۹-۱- پروتکل حاضر به دبیرکل سازمان سپرده خواهد شد.

۲- دبیر کل سازمان باید:

الف- به کلیه کشورهای که پروتکل حاضر را امضاء نموده یا به آن ملحق شده‌اند مراتب زیر را اطلاع بدهد:

۱- هر امضاء یا سپردن سند جدید به همراه تاریخ آن.

۲- تاریخ لازم‌الاجرا شدن پروتکل حاضر.

۳- سپردن هرگونه سند انصراف از پروتکل حاضر به همراه تاریخی که در آن انصراف رسمیت خواهد یافت.

۴- هرگونه اصلاحیه پروتکل حاضر یا پیوست آن و هرگونه اعتراض یا اعلام عدم پذیرش اصلاحیه‌های یاد شده.

ب - نسخ برابر با اصل پروتکل حاضر را به کلیه کشورهای که پروتکل حاضر را امضاء نموده یا به آن ملحق شده‌اند ارسال نماید.

ماده ۱۰- به محض اینکه پروتکل حاضر لازم‌الاجرا شود ، یک نسخه برابر با اصل آن توسط دبیرکل سازمان برای ثبت و انتشار برابر ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد ، به دبیرخانه سازمان ملل متحد ارسال خواهد شد.

ماده ۱۱- پروتکل حاضر در یک نسخه اصلی به زبان‌های انگلیسی ، فرانسه ، روسی و اسپانیایی تنظیم شده است که هر چهار متن به طور یکسان معتبر می‌باشد.

در تأیید مراتب فوق ، امضاءکنندگان زیر که به گونه مقتضی برای این منظور اختیار یافته‌اند، پروتکل حاضر را امضاء نموده‌اند.

لندن به تاریخ یازدهم آبان‌ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو هجری شمسی برابر با دوم نوامبر یکهزار و نهصد و هفتاد و سه .

ضمیمه

فهرست مواد تعیین شده توسط کمیته حفاظت از محیط زیست

دریایی سازمان طبق جز الف بند ۲ ماده ۱ پروتکل

۱- نفت (هنگام حمل به صورت فله)

محلولهای آسفالتی

مواد ترکیبی

پس‌ماندهای پودری

اضافات گازوئیل با نقطه جوش متوسط

نفت

تصفیه شده

ترکیبات حاوی نفت خام

نفت سنگین

روغن خوشبوکننده (به جز روغن نباتی)

مواد ترکیبی

روغن معدنی

روغن نفوذکننده

روغن دوک

روغن توربین

مواد حاصل از تقطیر

کازوئیل با نقطه جوش متوسط

ترکیبات فلشد فید

گازوئیل

رقیق شده

بنزین‌های ترکیبی

سوخت الکیلی

سوخت‌های با کیفیت بهبودیافته

سوخت پلیمری

بنزینها

روغن سرسیلندر (طبیعی)
اتوموتیو (نوعی بنزین)
سوخت هواپیما
با نقطه جوش متوسط
انواع سوخت جت
سوخت جت ۱، (نفت سفید)
سوخت جت ۳،
سوخت جت ۴،
سوخت جت ۵، (نفت سفید، سنگین)
سوخت جت با درجه اکتان بالا
حلال معدنی
نفثا
حلال
حلالهای حاصل از پالایش
برشهای حاصل از نقطیر
۲- مواد مضر
استیک انیدرید
استن
استون سیانوهیدرین
اکرولین
اکریلونیتریل
آلدرین
آلیل ایزوتیوسیانیات
فسفید آلومینیوم
آمونیاک (مابع ۲۸٪)
فسفات آمونیوم
امیل مرکاپتان
آنیلین
آنیلین هیدروکلراید
ترکیبات آنتی موآن
ترکیبات ارسنیک
آترازین
متیل آزین فسفات (گوتین)
آزید باریم
سیانید باریم
اکسید باریم
بنزن
ایزومرهای هگزاکلرید بنزن (لیندن)

بنزیدین
بریلیم (به صورت پودر)
برم
سیانید برموبنزیل
نرمال بوتیل اکریلات
اسید بوتیریک
اسید کاکودیلیک
ترکیبات کادمیوم
کارباریل (سوین)
دی سولفید کربن
تتراکلرید کربن
کلردان
کلرواستن
کلرواستوفنون
کلرودی نیتروبنزن
کلروفرم
کلروهیدرین ها (خام)
کلروپیکرین
اسید کرومیک (تری اکسید کروم)
کوکولوس (جامد)
ترکیبات مس
کرزول ها
دی آمین اتیلن مس
ترکیبات سیانید
برمید سیانوژن
کلید سیانوژن
د.د.ت
دی کلروانیلین ها
دی کلروبنزن
دی آلدین
دی متوات (سیگون)
دی متیل آمین (مابع ۴۰٪)
دی نیتروانیلین ها
۴ و ۶ دی نیتروارتوکروزل
دینیتروفل ها
اندوسولفان (تیودان)
اندرین
اپی کلروهیدرین

اتیل برمواسیتیت
اتیلن کلروهیدرین (۲ ، کلرو ، اتانول)
اتیلین دی کلراید
استات فنتین (خشک)
اسید فلتوسیکلیک
هپتاکلر
هکزاکلروبنزن
هکزااتیل تترافسفات
اسید هیروسیانیک
اسید هیدروفلیوریک (مایع ۴۰٪)
ایزوپرن
ترکیبات سرب
لیدن (گامگزان BHC)
مالاتون
ترکیبات جیوه
متیل الکل
متیل کلراید
مولاس‌ها
نفتالین (حل شده)
نفتیل تیوره
اسید نیتریک (۹۰٪)
روغن
پاراتن
پاراتون
فنل
اسید فسفریک
فسفروس (طبیعی)
پلی هالوژنت فنیل‌ها
سدیم پنتاکلروفنات
استیرن مونومر
تولوئن
دی ایزوسیانیت تولوئن
توگرافن
فسفات تری تولیل (تری کرزیل فسفات)
۲ ، ۴ ، ۵ - تی
۳- گازهای مایع (هنگام حمل بصورت فله)
استالدئید
آمونیاک آیدروس

بوتادین
بوتان
ترکیب بوتان و پروپان
بوتیلن‌ها
کلرین
دی متیل آمین
اتیل کلراید
اتان
اتیلن
اکسید اتیلن
متان (LNG)
ترکیب متیل استیلن پروپادین
متیل برمید
متیل کلرید
پروپان
پروپیلن
وینیل کلرید مونومر
انیدروس هیدروژن کلرید
اندروس هیدروژن فلیورید
دی اکسید سولفور
۴-مواد رادیواکتیو

مواد رادیواکتیو شامل عناصر و ترکیب‌هایی می‌شوند که ایزوتوپ‌های آنها مشمول الزامات بخش ۸۳۵ مقررات حمل بی‌خطر مواد رادیواکتیو، نسخه تجدیدنظر شده ۱۹۷۳، منتشره توسط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، می‌باشند ولی محدود به این مواد نیستند و می‌توان آنها را در بسته‌های نوع A و نوع B همچون مواد قابل فیزیون یا مواد حمل شده طبق ترتیبات خاص مانند مواد زیر نگهداری یا حمل نمود.
اورانیوم ۲۳۵ پلوتونیوم ۲۳۹ رادیوم ۲۲۶ سزیم ۱۳۷ کالت ۶۰